

Пивоваров Олександр Олександрович,

студент 5-го курсу ММІ НТУУ "КПІ"

ПРОБЛЕМИ ПАТЕНТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ СТОСОВНО ЕКВІВАЛЕНТНИХ ТА АЛЬТЕРНАТИВНИХ ОЗНАК

Відомі приклади трактування поняття еквівалентності та альтернативності при виявленні сукупності ознак найближчого аналога в практичних рекомендаціях "Складання заявки на винахід" [1]. Що стосується виявлених альтернативних ознак (форма виконання ознак різна і результат різний) або еквівалентних ознак (форма виконання ознак різна, а результат однаковий), то для таких ознак підбирають найближче родове поняття. Наприклад, в найближчому аналогові для здійснення способу застосовують неон, у винаході чи корисній моделі (надалі В (КМ) – аргон. Найближче родове поняття для неону та аргону – інертний газ.

Слід зазначити, що в практичних рекомендаціях "Складання заявки на винахід" [1] не зазначена можливість включення до відмітної частини формули В (КМ) видової відмінності еквівалентної ознаки. Разом з тим потрібно відзначити, що поняття «еквівалентна ознака» відсутнє в Правилах складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель [2] та в Правилах розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель [3]. Але, при цьому, наведено визначення в Правилах складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель [2, п.7.1.8], що ознака винаходу (корисної моделі) «може бути виражена як альтернатива за умови, що така ознака при будь-якому зазначеному в альтернативі виборі у сукупності з іншими ознаками забезпечує досягнення одного і того самого технічного результату». Таке визначення є відмінним від визначення альтернативності ознак, наведеному в практичних рекомендаціях "Складання заявки на винахід" [1, п.2.2.2], а саме: «Якщо результати зумовлені відмінністю форм виконання, є різними, то констатують факт альтернативності ознак».

В зв'язку з появою декількох трактовок одних і тих же понять, проаналізуємо визначення понять надане у Великому тлумачному словнику

сучасної української мови [4] альтернатива, альтернативний та еквівалент, еквівалентність, а саме:

- «Альтернатива... Необхідність вибору між двома можливостями, що виключають одна одну. // Кожна з цих можливостей»;
- «Альтернативний... Який містить альтернативу»;
- «Еквівалент ... Щось рівноцінне, рівнозначне, рівносильне; те, що повністю відповідає чому-небудь, може його замінювати або виражати...»;
- «Еквівалентний ... Який повністю замінює щось у якому-небудь аспекті, є його еквівалентом».

Визначення альтернативи не передбачає будь-якої вказівки на результат – це просто дві можливості (два варіанти). Поняття еквівалент це теж вибір з декількох варіантів, який передбачає рівноцінність (досягнення одного й того ж результату). Тобто поняття альтернатива є ширшим поняттям і може включати вибір як між еквівалентними ознаками так і між нееквівалентними ознаками.

Співставлення наведених визначень в практичних рекомендаціях "Складання заявки на винахід" [1], в Правилах складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель [2] та у Великому тлумачному словнику сучасної української мови [4] виявляє проблему різної трактовки одних і тих же понять, які зумовлені невизначеністю термінології наданої в Правилах складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель [2], в Правилах розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель [3] та в Законі України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі" [5].

Ще одна невизначеність полягає в тому, що поскільки перевірку новизни за Правилами розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель [3, п.6.5.2.3] «здійснюють щодо всієї сукупності ознак, наведених у формулі винаходу», то питання щодо еквівалентності (альтернативності) ознак експерт, скоріше за все, не розглядає, а це означає, що ми маємо усі шанси отримати «слабкий» патент і як тільки ми почнемо ним користуватись наш продукт за Законом України "Про охорону прав на винаходи і корисні

моделі" [5, стаття 28] має шанси бути визнаним як виготовлений «із застосуванням запатентованого В (КМ)».

Аналіз вищенаведеного приводить до необхідності внесення до законодавства України змін, пов'язаних з формулюванням чітких визначень понять альтернативності та еквівалентності та деталізацією порядку здійснення експертизи на новизну.

Список використаних джерел.

1. Складання заявки на винахід. Практ. Рек. / Держ. Департамент інтелект. власності; Ф.В. Речинський, Т.Г.Марчевська, В.П. Міляєва / Під заг. ред. Т.Г.Марчевської – 3-тє вид., випр. і допов. – К.: 2007. – 64.с. – (Інтелект. Власність в Україні).

2. «Правила складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель» (Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27 лютого 2001 р. за N 173/5364) <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0173-01&print=1>.

3. «Правила розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель» (Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 15 квітня 2002 р. за N 364/6652) <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0364%2D02&p=1111410261307734>.

4. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. Ред..В.Т.Бусел. – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2002. – 1440 с.

5. Закон України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі". <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3687-12>